

Raadsvoorstel

Onderwerp Gemeenterekening 2022 gemeente Groningen
Steller/telnr. Piet Scholtens / 91 16 Bijlagen 3

Registratienummer 178664-2023
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)
Portefeuillehouder Wijnja
Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 7 Jaar 2023
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de gemeenterekening 2022 van de gemeente Groningen vast te stellen;
- II. de begrotingsoverschrijdingen en kredietoverschrijdingen < € 50.000,-- zoals toegelicht in de gemeenterekening 2022 te autoriseren;
- III. de in bijlage Toelichting resultaat en bestemming bij de gemeenterekening 2022 opgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2022, de nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen vast te stellen;
- IV. de aanscherping van het kader resultaatbepaling en resultaatbestemming zoals opgenomen in dit raadsvoorstel vast te stellen;
- V. de wijzigingen in de looptijden van de meerjarige projecten zoals vermeld in dit raadsvoorstel vast te stellen;
- VI. de gemeentebegroting 2023 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Bijgaand ontvangt u de Gemeenterekening 2022, waarin wij verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de financiële resultaten over 2022. Wij vragen u de gemeenterekening vast te stellen. De gemeenterekening 2022 is ook als website beschikbaar.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Vaststelling van de gemeenterekening is een verplichting die voortvloeit uit de Gemeentewet. De gemeenterekening wordt onder verantwoordelijkheid van het college opgesteld. Met deze vaststelling geeft uw raad invulling aan haar controlerende rol ten aanzien van het gevoerde beleid 2022 en de daarbij behaalde resultaten. In de gemeenterekening wordt ingegaan op de behaalde resultaten ten opzichte van de door de gemeenteraad vastgestelde begroting.

Door vaststelling van de gemeenterekening wordt het jaar 2022 afgesloten. Door het besluit over de bestemmingsvoorstellen wordt het rekeningsaldo verdeeld.

Leeswijzer

U ontvangt bij dit raadsvoorstel de volgende bijlagen:

- *Jaarverslag in 't kort*
Vanaf deze gemeenterekening is de aanbiedingsbrief en het jaarverslag in 1-oogopslag vervangen door het 'Jaarverslag in 't kort'. Dit draagt bij aan de wens om de P&C cyclus uitnodigender, leesbaarder en compacter te maken. In deze samenvattende opzet wordt de lezer snel en duidelijk geïnformeerd naar de inhoudelijke en financiële hoofdlijnen van de gemeenterekening. In het document zijn linken opgenomen naar onderliggende informatie in de gemeenterekening zelf.
- *Toelichting resultaat en bestemming*
In de Toelichting resultaat en bestemming treft u een aantal overzichten aan. In overzicht 1 specificeren we de bestemmingsvoorstellen en lichten we deze toe. Overzicht 2 geeft de nieuw in te stellen of op te heffen reserves en voorzieningen aan. In overzicht 3 ten slotte zijn de begrotingswijzigingen voor 2023 opgenomen. Uw raad wordt gevraagd om de voorstellen in overzichten 1 t/m 3 vast te stellen.
- *Boekwerk gemeenterekening*
Als bijlage ontvangt u een pdf van de gemeenterekening 2022 Gemeente Groningen. Dit is een afdruk van de website. U kunt de website van de jaarrekening via financien.groningen.nl raadplegen.

Accountantscontrole 2022

De accountant heeft haar controle nagenoeg afgerond. Rond 19 juni ontvangen wij het definitieve accountantsverslag, samen met de controleverklaring. Deze stukken zullen u tijdig worden toegezonden zodat u deze bij uw besluitvorming kunt betrekken.

Kader

Het kader waarbinnen de gemeenterekening tot stand komt, is wettelijk geregeld in de Gemeentewet en in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197 Gemeentewet). De raad stelt de gemeenterekening, bestaande uit de jaarrekening en het jaarverslag, vast (artikel 198 Gemeentewet). Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden ontlast de vaststelling van de gemeenterekening de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer (artikel 199 Gemeentewet).

Naast de externe regelgeving gelden de door uw raad vastgestelde kaders zoals deze zijn vastgelegd in verordeningen en raadsbesluiten. In 2022 is een nieuwe financiële verordening vastgesteld die in werking is getreden per 1 januari 2022.

Mutaties van reserves moeten altijd worden vastgesteld door uw raad en lopen via de begroting, begrotingswijzigingen of resultaatbestemming. In de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2020 is opgenomen dat indien dit tot onbedoelde administratieve resultaten leidt er bij het opstellen van de jaarrekening hiervan mag worden afgeweken. Dit is toegepast bij één post in de jaarrekening. Dit is zichtbaar bij deelprogramma 4.2 en toegelicht bij het overzicht van de reserves in de gemeenterekening.

In de kadernota rechtmatigheid van de BBV is de stellige uitspraak opgenomen dat begrotingsafwijkingen expliciet door de raad moeten worden geautoriseerd. Dit is in besluitpunt II van het raadsvoorstel opgenomen. Het gaat hierbij om overschrijdingen die passen binnen het beleid en/of elders in de begroting gedekt worden. Met het vaststellen van deze overschrijdingen worden deze hogere lasten alsnog geautoriseerd en tellen niet mee als onrechtmatigheid in het oordeel van de accountant. Een uitzondering hierop is een bedrag van 1,8 miljoen euro die wel als onrechtmatig wordt

beschouwd, aangezien dit overschrijdingen betreffen die tijdens het boekjaar al bekend waren en daardoor ook verwerkt hadden moeten worden. De overschrijding valt binnen de vastgestelde tolerantiegrenzen.

Het betreft een saldo van 872 duizend euro in de lasten van deelprogramma 01.2 Mobiliteit. De overschrijding wordt veroorzaakt door een extra bijdrage aan Qbuzz die niet volledig wordt gedekt met lagere lasten in het deelprogramma. Daarnaast is in deelprogramma 04.4 Overhead en ondersteuning organisatie een saldo van 969 duizend euro in de lasten. De overschrijding kent meerdere oorzaken, waaronder een dotatie aan de reorganisatievoorziening voor toekomstige verplichtingen. Daarnaast zijn de ICT lasten hoger als gevolg van prijsstijgingen op meerdere onderdelen in 2022. Tenslotte is er een toename van de verzekeringspremies in verband met een nieuwe aanbesteding per 2022.

Argumenten en afwegingen

Vaststellen van de gemeenterekening is een verplichting vanuit de Gemeentewet.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De gemeenterekening is het verantwoordingsdocument, waarmee de gemeente verslag uitbrengt van de behaalde beleids- en financiële resultaten over 2022.

Financiële consequenties

Het netto resultaat na aftrek van de bestemmingsvoorstellen bedraagt 26,9 miljoen euro positief. We stellen voor dit toe te voegen aan de algemene bestemmingsreserve met de mogelijkheid om het bedrag in te zetten voor begroting 2024. Het bruto rekeningresultaat voor aftrek van bestemmingsvoorstellen over 2022 bedraagt 82,1 miljoen euro positief. Dit bedrag is niet volledig vrij besteedbaar maar blijft grotendeels (55,2 miljoen euro) beschikbaar voor het oorspronkelijke doel, bijvoorbeeld als het gaat om meerjarige projecten of samenwerkingsverbanden.

Bij de behandeling van voorgaande jaarrekeningen is aan u toegezegd aan te geven waarom er op onderdelen budget overblijft en hoe dit opnieuw wordt ingezet. In hoofdlijnen zijn er drie belangrijke oorzaken aan te geven waarom er budget overblijft:

1. Een deel van de geplande activiteiten en projecten heeft vertraging opgelopen. Hierdoor zijn nog niet alle beschikbare budgetten ingezet. Dit is onder andere zichtbaar bij meerjarige projecten, Stedelijk Investerings Fonds (SIF), samenwerkingsverbanden en Noodpakket energiekosten en inflatie;
2. De ontvangen middelen gemeentefonds vanuit het Rijk zijn per saldo ruim hoger dan begroot. Waaronder een bedrag van 22 miljoen euro in de decembercirculaire. Van de decembercirculaire kan geen begrotingswijziging worden voorgelegd aan uw raad vanwege het late tijdstip in het jaar en het bedrag valt dan in het resultaat. Deze bedragen kunnen niet meteen worden ingezet in 2022;
3. Er zijn incidentele meeropbrengsten voor onder andere parkeren, grondzaken en onroerende zaakbelasting.

Meer details van deze en overige oorzaken zijn weergegeven bij de financiële toelichtingen van de programma's in de jaarrekening. Het voorstel van de inzet van het resultaat is weergegeven in de bijlage bij dit raadsvoorstel.

Weerstandsvermogen en financiële positie

Voor de rekening 2022 zijn de risico's en het beschikbare weerstandsvermogen geactualiseerd. Het weerstandsvermogen is nodig om tegenvallers op te kunnen vangen wanneer zich risico's voordoen. De actualisatie geeft het volgende beeld van het weerstandsvermogen voor de jaren 2023-2026. In dit beeld is geen rekening gehouden met toekomstige nieuwe investeringen waar risico's aan vast zitten.

Weerstandsvermogen rekening 2022	2023	2024	2025	2026
Ratio weerstandsvermogen	137%	136%	141%	126%
Verhouding reserves / benodigd weerstandsvermogen	69%	71%	76%	68%

De ratio weerstandsvermogen in 2023 komt uit op 137%. In de jaren daarna loopt deze op tot 141% in 2025. Vanaf 2026 verwachten wij een structureel tekort. Dit zorgt voor een daling van de ratio weerstandsvermogen vanaf 2026. Ten opzichte van de begroting 2023 verbetert de ratio weerstandsvermogen in 2023 en 2024 licht. Daarna komt de ratio weerstandsvermogen lager uit dan in de begroting 2023. Een nadere toelichting is in de gemeenterekening terug te vinden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Het weerstandsvermogen is gebaseerd op een groot aantal inschattingen. Voor een objectieve beoordeling van de financiële situatie van de gemeente kijken we ook naar financiële kengetallen. De kengetallen netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) en de solvabiliteit zijn gebaseerd op de omvang van de schulden en het eigen

vermogen. De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) in de jaarrekening 2022 is 95,5% en de solvabiliteit is 8,9%. De solvabiliteit zit onder onze eigen streefwaarde van 20% en is in vergelijking met andere gemeenten laag. Voor de korte termijn hanteren we een streefwaarde van 10%. Volgens het meerjarenoverzicht zal in 2025 de solvabiliteit 9,8% en in 2026 10,3% zijn.

Voor 2023 en verder zien we grote investeringen op ons af komen voor onder andere de energietransitie, nieuwe gebiedsontwikkelingen, onderwijshuisvesting en de vervanging van maatschappelijk vastgoed, waaronder een nieuw muziekcentrum. Dat betekent een toename van de risico's op verschillende fronten en een grote toename van nieuw aan te trekken leningen. Deze ontwikkelingen zijn nog niet zichtbaar in de financiële kengetallen. Door de toename van leningen zal de solvabiliteit dalen.

Overige consequenties

Kredietoverschrijdingen

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn 13 kredietoverschrijdingen geconstateerd. Deze kredietoverschrijdingen zijn vermeld in Overzicht 4 (Investerings) bij de jaarrekening. Conform de financiële verordening 2022, artikel 10, zijn bij 9 projecten geen aanvullende kredietaanvragen in procedure gebracht en worden deze met dit raadsvoorstel voorgelegd om te autoriseren. Bij de overige 4 projecten met een kredietoverschrijding zijn of worden in 2023 (aanvullende) kredieten aangevraagd:

- BIVI Bestemming Binnenstad/herinrichting Oost-West (266 duizend euro) hiervoor is in mei 2023 aanvullend krediet vastgesteld;
- Sontplein, sloop Arriva-locatie (626 duizend euro) hiervoor is in mei 2023 aanvullend krediet vastgesteld;
- Michi-Noeki Zaagmuldersweg (5 duizend euro) hier wordt in 2023 aanvullend krediet voor aangevraagd;
- Veiligheidscamera's (36 duizend euro) hier wordt in 2023 krediet voor aangevraagd.

Nadere aanscherping kader resultaatbepaling en resultaatbestemming

Het [kader resultaatbepaling en resultaatbestemming](#) in de huidige vorm hanteren we nu 3 jaar, vanaf jaarrekening 2019. Afgelopen 3 jaarrekeningen heeft dit kader goed gewerkt, maar op enkele punten is er soms nadere aanscherping nodig. Dit betreft het volgende:

- Voorbeslag op het rekeningresultaat: In het raadsvoorstel moet worden aangegeven in welk(e) jaar/jaren het bedrag wordt ingezet. Nu is het vaak een open einde met elk jaar de mogelijkheid tot doorschuiven.
- Intensiveringen: Dit onderdeel kan definitief komen te vervallen. Er zijn geen intensiveringen ten aanzien van meerjarenprogramma's meer. Middelen voor de vermelde meerjarenprogramma's vallen onder het SIF en daarmee onder categorie 'Bijzonder resultaten'.
- Meerjarige projecten: Indien de looptijd van het project langer is dan oorspronkelijk gepland dan moet deze wijziging worden geautoriseerd door de raad. Dit kan via opname in de jaarrekening. Bij grote wijzigingen in het project (o.a. wijziging inhoud en budget project) gaat dit via een afzonderlijk raadsvoorstel.
- Incidentele middelen Gemeentefonds:
 - Een tweejarige uitvoeringstermijn vanaf het moment van beschikbaarstelling geeft de mogelijkheid om een ontvangen bedrag in 3 boekjaren in te zetten (jaar t van ontvangst en in t+1 en t+2).
 - Bij SPUKS voor uitvoeringskosten voor langere periode, waarbij normbedragen gelden en er geen terugbetalingsverplichting aan vast zit (bijv. TOZO en Kindertoeslag) is het mogelijk om het bedrag langer dan 2 jaren beschikbaar te houden, aangezien de lasten hiervoor nog doorlopen. Deze bedragen vallen onder de SiSa-regeling, maar nog beschikbare bedragen mogen niet op de balans worden opgenomen.

Looptijd meerjarige projecten

Van de volgende meerjarige projecten wijzigt de looptijd:

- Revitalisering Stadhuis loopt door tot in 2023 (was: 2022);
- Opruimen SBR korrels kunstgrasvelden kent een langere looptijd dan oorspronkelijk gepland en loopt door tot in 2029 (was: 2023). Omdat de SBR wordt uitgefaseerd met de vervanging van kunstgras, duurt dit project nog minimaal tot en met 2029. Dit is afhankelijk van de werkelijke levensduur van de laatste te vervangen kunstgrasvelden;
- Herstelagenda Groningen vooruit loopt door tot in 2023 (was: 2022). Zie ook [raadsbesluit 74589-2023](#) met vermelde aanpassingen van dit project;
- Visie Martiniplaza loopt door tot in 2023 (was: 2022).

Bijzonder resultaat SIF

Zoals vastgesteld in het kader SIF kunnen SIF middelen indien noodzakelijk worden geprioriteerd binnen de SIF budgetten. Dit is verwerkt in de SIF bestemmingsvoorstellen. In een aantal gevallen zijn de SIF middelen herbestemd, maar wel binnen het kader van het SIF.

Vervolg

Na vaststelling van de gemeenterekening 2022 zal deze worden aangeboden aan de provincie als toezichhouder. Tevens wordt bij het CBS de verantwoording over specifieke uitkeringen (SiSa) en de Informatie voor Derden (IV3) aangeleverd.

Lange Termijn Agenda

Gemeenteraad 12 juli 2023

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.